

Rok 1978

Predmluva

Rok 1978 bol druhým rokom volebného obdobia členov národného výboru, v ktorom sa naplnil náročný volebný program premietnutý v pláne práce a rozpočtu M. N. Výkonu XV. vjazd KJČ vytýčil v smerniciach päťročného plánu so zameraním sa na poľnohospodárstvo s úlohou sebestačnosti potravín pre všetko obyvateľstvo našej vlasti. Táto úloha bola o to náročnejšia, že ju bolo potrebné zabezpečiť za podmienok maximálnej efektívnosti výroby, šetrenia materiálu, surovín, energie, palív a pracovných síl.

Obyvateľstvo

V roku 1978 bol zaznamenaný mierny vzostup prírastku obyvateľstva v počte 45 občanov. Prírastok bol zaznamenaný prisťahovaním v počte 9 a z prirodzeného prírastku v počte 36 občanov.

Počet narodených detí 70 z toho chlapcov 33, dievčat 37

Počet zosnulých občanov 34 z toho mužov 20, žien 14

V roku 1978 bolo v matičnom obvode vo Varíne uzavretých 47 sobášov. Bez cirkevného obvodu boli uzavreté 4 sobáše. Občianske sobáše boli prevádzané na veľmi dobrej spoločenskej úrovni, čo vyplýva z krásne umelecky zariadenej sobášnej siene a dobrej vyspelosti obradných pracovníkov.

Rozlúčka zo zosnulými občanmi bola prevádzaná miestnym rozhlasom, oboznámením životopisu občana doprevádzaná smútočným chorálom, ktorí sprevádzal Zbor pre občianske záležitosti pod vedením jeho predsedu Jozefa Boku. Ďalej dobrá práca orgánu bola zameraná na spoluprácu so Základnou deväťročnou školou vo Varíne pri odovzdávaní občianskych preukazov, slávnostného sľubu pionierov, návštevou prestarých občanov v priebehu roku a posedenie s babičkami na medzinárodný deň žien.

Politický a verejný život v obci

Politický a verejný život v obci bol zameraný na plnenie volebného programu MNV, ktorý cestou svojich poslancov nanášal na obvodoch medzi svojimi voličmi – občanmi, ich účasť na plnení úloh z volebného programu. Dobrým pomocníkom v práci MNV boli verejné stranícke schôdze KJČ, na ktorých občania boli podrobne oboznámení s verejným životom v obci, splnením úloh z volebného programu a budovania obce. Na požiadavky, dotazy a žiadosti občanov bolo ihneď na schôdzach zodpovedané predstavenými obce.

Z hlavných politických akcií spomeniem tieto:

Z príležitosti 30. Výročia Februárového víťazstva pracujúcich zorganizovali zložky MO KSS, MNV, a OB vo Varíne „Večer pracovnej slávy“ stretnutie brigád socialistickej práce a najlepších pracovníkov, ktoré sa uskutočnilo dňa 24. Februára 1978 vo veľkej zasadačke štadióna TJ vo Varíne s programom:

Vystúpenie s privítaním hostí predsedu MF s Várošihho Jozefa.

Vystúpenie jednotlivých vedúcich BJT

s. Galo so závodu Lom a vojenska Varín
s. Solár zo závodu Drevoindustria Varín
s. Okaniti Eduard želez. stanica Varín
s. Boková Helena JRD Rozvoj Varín

s. Ing. Veslenický CR.O.M.F Gbelany
s. Trizuliaková ZDŠ vo Varíne

Celkove v závodoch a sociálnych organizáciách na území Varína bolo zaregistrovaných 13 BJP, ktoré aktívne sú zapojené v soc. súťaži, a tak sa podieľali na dobrom plnení plánu v závodoch.

Ďalšou významnou udalosťou v obci boli oslavy 33. výročia oslobodenia obce sovietskou armádou. Oslavy boli zahájené slávnostným zasadnutím pléna M. M. Výkonu, príhovorom predsedu s. Stana Androviča ku občanom a kladenia vencov k pamätníku padlým na Námestí oslobodenia vo Varíne za účasti značného počtu obyvateľstva. Na záver osláv bol poriadaný manifestačný lampiónový sprievod ulicami obce, ktorý bol ukončený ľudovou veselnicou.

Z príležitosti osláv 33. výročia oslobodenia obce bola zástupcami štátnych okresných orgánov a nar. Podniku Cestné stovky Žilina, zástupcami M M výkonu odovzdávané novovybudovaná ulica z Námestia oslobodenia smerom na Hrádok s pomenovaním Ulica oslobodenia“

Z príležitosti 31. výročia víťazného boja príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti s benderovskými bandami sa konalo slávnostné zhromaždenie poslucháčov Vysokej školy Z MB z Prahy. Podujatie sa konalo pod názvom „Po stopách bojov ZNB s benderovcami a po stopách SNP.“ Na zhromaždení sa zúčastnili v zastúpení FM. vnútra generpor. Ing. František Ládek a náčelník Vysokej školy ZNB generpor. Ladislav Příkryl a ďalej zástupcovia okresných orgánov na čele s predsedom ON Výboru s Ing. J. Jancíkom. Účasť na oslavách brali aj priami účastníci bojov major Hořejš a podplukovník Črnohlávek.

Na ceste „Po stopách bojov ZNB.“ sa zúčastnili v Krasňanoch, vystúpili na vrch Kopa v Malej Fatre, navštívili vrch Majer a Nezbudskú Lúčku. Slávnosť vo Varíne skončila kultúrnym programom, v ktorom koncertoval súbor Posádkovej správy Dunaj z Bratislavy.

Na záver úspešného roku 1978 bolo slávnostné zasadnutie pléna miestneho národného výboru dňa 15. 12. 1978 na chate nár. pod. Sklárne Kyjov pod Jedľovinou.

Predsa miestneho nár. výboru Ivan Androvič tu podrobne zhodnotil splnenie úloh z volebného programu, stav výstavby jednotlivých akcií na proti budovania obce, ďalej činnosť poslancov a funkcionárov spoločenských organizácií.

Výstavba

Na úseku výstavby obce bolo v roku 1978 vydaných ONV odboru výstavby stavebných povolení pod. domov v počte 26. Bytovka o 24 bytoch pre pracovníkov Lom a vápenka Varín Dvojbytovky v počte 2.

Dodatočne bola legalizovaná 1 chata pod Jedľovinou na parcele Kľčoviská.

Miesta výstavby:

Úpravou terénu pri rieke Varínka, urbárska pila pána Antona Kočiaka na rezanie guľatiny, bolo získané a pridelené 9 stavebných parcelí pre stavebníkov.

Úpravou terénu Hlboké – urbársky pozemok v úžitku JRD bolo získané a pridelené 7 stavebných parcelí pre stavebn.

Obývacích povolení pre občanov po dokončení výstavby rod. domov bolo vydaných v počte 6.

Štátna výstavba

Bola započatá výstavba 24 bytových jednotiek pre zamestnancov Lom a vápenka Varín v sídlisku Hrádok.

Akcia „Z“

Sa pokračovalo vo výstavbe chaty pre turistov pod Jedľovinou. V roku 1978 bolo vybudované prízemie z kamenného muriva, ktoré dodala Vápenka Varín. Kamenárske práce previedli kamenárski majstri z Varína Štefan Cvacho, Izidor Ondruš a Kamil Hliník. Bolo započaté s dodávkou drevených dielcov na nadstavbu z nár. podniku Drevina. Stavebné práce a technický dozor riadil Alexander Panáček z Varína.

Materská škola

Základný kameň výstavby materskej školy vo Varíne bol položený 9. Mája 1977, čím sa začal realizovať prvý bod vo volebnom programe v období rokov 1977 – 1980. Po stavbu sa započalo s prípravnými prácami 6. Júna 1977, s vlastnou výstavbou dňa 22. Augusta 1977. Položenie základného kameňa sa zúčastnili poprední predstavitelia obce Varín a okresu Žilina: predseda ON výboru Ing. Ján Jancík

ved. Odboru školstva ON výboru Vojtech Novotný

ved. Odboru výstavby Ing. Alexander Ovási

projektant stavby Ing. Ján Kultán

Za KJJ predseda ZO Jozef Vároši

predseda MN výboru Ivan Androvič

členovia rady MN výboru Karol Najašek, Jozef Boka Ing. Imrich Grega, Július Bugáň, Štefan Fogada, Ján Loderer, Pavla Okmklicová, Irena Chalupianská, ďalej poslanci M. N. výboru a viac ako 350 občanov. Miestne podniky zastupovali: TŽ závod Lom a vápenka Varín riad. Ing. Ladislav Nemčič, Drevoindustria závod Varín riaditeľ Milan Fuzak, predseda S.R. družstva Rozvoj Ing. Ján Meško.

Stavebný a technický dozor prevádzok predseda M. N. výkonu Ivan Andrejovič, vedúcim stavby bol poverený Štefan Fogada 38 ročný, majstrom poverený František Pavlíček 76 ročný.

Stavba predstavuje rozpočtové náklady 3, 338.000 Kčs

Finančne sa na stavbe podieľali:

FŽ – Vápenka Varín 500.000 Kčs

Drevoindustria závod Varín 400.000 Kčs

Oblasťné kamenn. služby vo Varíne 370.000 Kčs

JR družstvo družstvo Rozvoj poskytol materiál v hodnote

Tržby za 100.000 Kčs

Mechanizmy ZVV 50.000 Kčs

Svojpomocne – brigádnicke občania majú vypomôcť a vytvoriť

Hodnotu 1, 014.000 Kčs

Zo štátnej dotácií obdrží M. N. výkon po dobu výstavby

Hodnotu 1, 054.000 Kčs

Ku dňu vloženia tejto listiny a osadenia do múru stavby, táto bola v stave pred zakrytím. Prestavaná hodnota stavby robila 700.000 Kčs, odpracované brigádnicke hodiny bezplatne v počte 1.500. V tomto období sa realizovala z investičných akcií nová bezprašná cesta ulica okolo objektu materskej školy až po námestie v dĺžke 1.100 bež. metrov. V tomto mesiaci

začína sa budovať ulica od dolnej časti námestia smerom východným a naväzuje pokračovaním na ulicu smerom severovýchodným, proti toku rieky Varínky s vyústením ku farskému kostolu. Tento dokument ukladáme pre budúce generácie aby sme po stáročia zanechali doklad o pracovitosti ich rodičov a predkov. Podobný dokument je uložený pod pravým rohom čelného objektu, ktorá má slúžiť ako kuchyňa pre materskú školu. Pri tomto doklade pod kuchynským blokom nachádzajú sa i všetky v tomto období platné mince peniaze.

Zároveň v miestnej kronike sú tieto záznamy vedené.

Dané vo Varíne dňa 30. septembra 1978.

Predseda Miestneho nár. výkonu

Ivan Androvič

Zapísal Gustáv Androvič.

Na výraz vďaka socialistickému zriadeniu a politickým a štátnym orgánom okresu a obce Varín bola členmi Slovenského záhradkárskeho zväzu v areáli výstavby zasadená lipa ako symbol slovenskej vzájomnosti.

Priemysel:

Na úseku miestneho priemyslu neboli zaznamenané podstatné zmeny. Rast produktivity práce bol zabezpečovaný cestou technicko-organizačných opatrení prijatých na jednotlivých prevádzkach v závodoch. Zamestnanosť v jednotlivých závodoch sa mierne zvýšila a prírastok robil 17 pracovníkov vo výrobe.

Poľnohospodárstvo

Dosiahnuté výsledky v oblasti poľnohospodárstva v našej vlasti dosahujú stabilné prvky rozvoja národného hospodárstva, čo priaznivo bolo plnení i na našou JR družstva. Dobré výsledky boli dosiahnuté vo výrobe jednotlivých druhov plodín a úžitkovosti v živočíšnej výrobe. V roku 1978 bol zaznamenaný značný úbytok poľnohospodárskej ornej pôdy vo výmere 26 hektárov, záberom na štátnu výstavbu: 1. Lanopas do Vápenky – náhrada za lanovky, 2. Zriaďovacie železničné nádražie – Teplička, 3. Príjazdová 1 koľajová trať v lome Zátepličie a pod Hrádkom, 4. Výstavba transformovne na lomoch Sošíne a Dubenec. Príbeh jarných prác sa značne oneskoril pre predĺženie zimných a chladných dní až do konca marca. Jarné práce – smykovanie pôdy bolo započaté 31. marca na bani hrady vo Varíne. V roku 1978 boli dosiahnuté hektárové výnosy v metrákoch:

	Plán	Skutočnosť
Pšenica	34	38,9
Raž	28	33,8
Jačmeň	30,4	37,7
Zemiaky	175	218,1
Seno	161,9	168,1

Živočišna výroba – stavy zvierat:

Hovädzí dobytok	442 kusov
z toho kravy	249 kusov
Ošípané	547 kusov
Ovce	560 kusov

z toho bahnice	275 kusov
----------------	-----------

Pre živočíšnu výrobu v tomto roku nepriaznivo zapôsobilo, že pri zbere krmovín v 6. mesiaci – júni bolo nepriaznivé počasie – stále dažde čo malo za následok zníženú kvalitu sena, d'atelín a lucerky.

Služby obyvateľstvu

Služby obyvateľstvu pre Varín a okolie zabezpečoval podnik Oblastné komunálne služby vo Varíne so svojimi 24 prevádzkami

Dobré výsledky čo do kvality ich prevedenia, občania boli spokojní. Prevádzky stolárska výroba, čistenie a pranie bielizne, chemická čistiareň sa svojou úrovňou a kvalitou sa zaradili medzi najlepšie v okrese Žilina.

Po ukončení Generálnej opravy budovy starej pošty sa vylepšia pracovné a sociálne priestory prevádzok krajčírstva, pohrebníctva a zasklievanie obrazov a okien.

Školstvo

Úroveň a možnosti rozšírenia miest v starej materskej škole ostala na úrovni z roku 1977, kedy ich počet bol 150 detí v predškolskej výchove.

Po zlúčení Základných deväťročných škôl na Varíne a Nezbudskej Lúčke sa vylepšili podmienky našich detí, tým, že časť detí prvých ročníkov z Varína bol premiestnený do Nezbudskej Lúčky, čím bola znížená dvojmennosť. Dochádzka detí bola prevádzaná pravidelnou autobusovou dopravou za doprovodu učiteľa.

Telovýchova a šport

Za dobrú športovo spoločenskú činnosť z minulých rokov naša Telovýchovná jednota O.K.J. Varín bola vyznamenaná Stredoslov. kvojským výborom Č.S.Z. telesnej výchovy v Banskej Bystrici. „Verejné uznanie III. Skupina za zásluhy a rozvoj Čslov. telesnej výchovy.“ Jednotlivcov vyznamenania sa dostalo predsedovi 3. Jednoty Júliosovi Bugáňovi.

Na výročnej schôdzi TJ dňa 2. 3. 1978 prevzali zástupcovia od Okresného výkonu ČSZTV v Žiline za 1. Miesto v celookresnej súťaži, zameranej na akciu „Z“ a celospoločenskú zaangažovanosť členstva „Čestné uznanie okresného výboru ČSZTV.

Vysokého ocenenia sa dostalo za tieto akcie.

1. Poriadanie 24. zrazu turistov SM povstania pod Jedľovinou
2. Výstavba krytej tribúny na štadióne T. J.
3. Poriadanie Memoriálu Matúša Androviča Pinku z príležitosti výročia Slovenského nár. povstania
4. Poriadanie okresného tábora Turistického oddielu mládeže a detí.

Na počesť 34. Výročia Sloven. národného povstania naša TJ poriadala jubilejný 5. ročník Memoriálu Matúša Androviča Pinku. Poriadaný bol beh ulicami Varína v dĺžke 6500 bežných metrov. Beh bol na dobrej úrovni a obsadený 27. pretekármi vyspelých atletických jednôt Československa. Prebiehal za pekného počasia a za účasti značného počtu obyvateľstva z Varína a okolia.

Víťazi behu podľa umiestnenia 1. miesto s. Slivka T.J. T.Ž.m Třinec

2. miesto s. Červenčík T. J. Z.V.L. Žilina

3. miesto s. Sopka T. J. Z. V. L. K. M. M.

Z varínskych pretekárov 6. miesto s. Varínsky Jozef

7. miesto s Piovarči Ján

Pretekári boli odmenení putovnými a vecnými cenami. V odopoludňajších hodinách prebiehalo športové popoludnie na Štadióne Televýchovnej jednoty futbalovým zápasom.

Telových. jednota O. K. J. Varín – T. J. Rudá krieda Praha s výsledkami 3:1. Na slávnostiach vystúpila s kultúrnym programom súbor Posádkovej správy Dunaj z Bratislavy.

Nezbudská Lúčka

Obec bola pripojená k Varínu 18. marca 1960 na celoobecnej schôdzi občanov.

Výsledky zlučovacieho hlasovania boli nasledovné: 103 hlasov za zlúčenie s Varínom, 11 sa zdržalo hlasovania a 1 hlas bol proti: Pribeh zlučovania obcí a volieb orgánov ľudovej moci zo dňa 12. júna 1960 je podrobne opísanej v Obecnej kronike z Nezbudskej Lúčky. Podrobné zápisy v kronike sú vedené včetně roku 1966. Úmrtím k Vatikánu Ing. Štefana Samca riaditeľa Energetických závodov v Martine bývajúceho v rodnej obci sa ďalej nepokračovalo v pravidelných zápisoch. Kronika je uložená na Miestnom nár. výbore vo Varíne. Radou M. N. výboru bol poverený kronikár Varína, stále kroniky dopĺňať aj zápsmi časti obce Nezbudskej Lúčky v budúcich rokoch.

Podnebie

V predošlej stati a poľnohospodárstve som uviedol, že zimné chladné dni sa pretiahli až do konca marca s dlhotrvajúcimi mrázikmi. Nasledujúce mesiace máj a jún boli nadmieru daždivé a chladné, čo nepriaznivo pôsobilo na zber krmovín a pestovanie zeleniny. Letné mesiace boli chladnejšie, ich priemerná ročná teplota bola nižšia o 2,7 °C čo neblaho pôsobilo na dozrievanie obilovín a ovocia.

Keď z ročného sledovania poveternostných podmienok jesenných mesiacov pripočítam nadmerné daždivé počasie hodnotím rok 1978 ako rok chladný s nadmernými vodnými zrážkami a priemernou poľnohospodárskou úrodou.